

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v. de heer F.B.J. Grapperhaus
De minister van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

**Platform Bijzondere
Opsporingsdiensten**

Fiscale Inlichtingen- en
Opsporingsdienst
Rijksgebouw De Knoop
Croeselaan 14
3521 CA Utrecht
Postbus 19266
3501 DG Utrecht

Platform BOD-en

Datum
13 juli 2018

Bijlagen
1

Uw kenmerk -
Ons kenmerk [REDACTED]
Betreft Consultatie enkele onderdelen modernisering Wetboek van
Strafvordering

Zijne Excellentie,

Bij e-mail d.d. 14 juni 2018 heeft u voor advies voorgelegd enkele concept-
voorstellen in het kader van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering.

Namens de leden van het Platform Bijzondere Opsporingsdiensten maken wij van de
gelegenheid gebruik een reactie te geven op de genoemde concept-voorstellen.

Onze reactie treft u in de bij deze brief gevoegde bijlage aan.

Graag worden wij op de hoogte gehouden over de verdere voortgang.

[REDACTED]
[REDACTED] Bijzondere Opsporingsdiensten

BIJLAGE 1 – bij brief met kenmerk Platform/2018-021 d.d. 13 juli 2018

Reactie Platform Bijzondere Opsporingsdiensten, hierna Platform, inzake enkele onderdelen modernisering Wetboek van Strafvordering.

Ter advisering zijn voorgelegd enkele onderdelen van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering die eerder niet zijn betrokken in de consultatie over de Boeken 1 en 2 van het nieuwe Wetboek, te weten:

- het begrip verdachte;
- de inbeslagneming van voorwerpen met uitstel van verstrekking van het bewijs van uitoefening van de bevoegdheid tot inbeslagneming en
- videoconferentie met betrekking tot het horen van personen en het bijwonen van een verhoor of een zitting.

Het begrip verdachte

De voorgestelde wijzigingen ten opzichte van het huidige artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering in een nieuw artikel 1.4.1.1 zijn blijkens de toelichting in het conceptvoorstel voornamelijk ingegeven om aan te sluiten bij de in de vakliteratuur geuite wetssystematische kritiek op de huidige formulering van het begrip verdachte. Ten eerste dient het aangepaste begrip van de verdachte rechtsbescherming te bieden aan personen die als verdachte zijn aangemerkt. Ten tweede wordt in de (concept)voorstellen voor het nieuwe Wetboek van Strafvordering een ander vervolgingsbegrip gehanteerd. Deze aspecten hebben ook gevolgen voor het begrip verdachte als zodanig. Met de voorgestelde wijzigingen is echter geen inhoudelijke verandering beoogd ten opzichte van het thans geldende recht.

Hoewel in de huidige praktijk de omschrijving in artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering niet tot problemen of onduidelijkheden leidt, bestaan vanuit het Platform tegen de wijzigingen c.q. de formulering van het begrip verdachte zoals thans voorgesteld, geen bezwaren en worden geen gevolgen voor de opsporingspraktijk voorzien.

Wel merkt het Platform op dat in het voorgestelde artikel 1.4.1.1, tweede lid, gesproken wordt van het bestaan van "feiten *en* omstandigheden" waaruit een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit voortvloeit, terwijl in het huidige artikel 27, eerste lid, wordt gesproken van "feiten *of* omstandigheden". De toelichting geeft echter geen redenen voor deze wijziging, maar grammaticaal is er wel degelijk een verschil tussen het gebruik van 'of' dan wel 'en'.

Het Platform stelt dan ook voor de huidige term "feiten *of* omstandigheden" in het voorgestelde definitieartikel te handhaven.

Uitstel verstrekking bewijs van uitoefening bevoegdheid tot inbeslagneming

In beginsel vereisen de voorgestelde bepalingen betreffende de inbeslagneming van voorwerpen in Boek 2 dat direct een bewijs van uitoefening van de inbeslagnemingsbevoegdheid wordt uitgereikt. In de praktijk betekent dit dat een bewijs van ontvangst¹ wordt afgegeven aan de beslagene. Thans wordt voorgesteld de artikelen 2.7.2.1.3 en 2.7.2.2.12 uit te breiden met een bepaling dat de afgifte van een bewijs van ontvangst in bepaalde gevallen en onder voorwaarden kan worden uitgesteld.

Het Platform ziet in de mogelijkheid van uitstel van het afgeven van een bewijs van ontvangst na inbeslagneming voor bepaalde onderzoeken een meerwaarde en ondersteunt daarom dit voorstel.

Ten aanzien van de concepttoelichting stelt het Platform nog enkele aanpassingen en verduidelijkingen voor.

Zo vermeldt de concepttoelichting bij artikel 2.7.2.1.3 op pagina 3 de volgende passage:²

"Niet wordt voorgeschreven wie het bewijs afgeeft of achterlaat. Vanwege het feit dat dit direct moet gebeuren, zal de autoriteit die het voorwerp in beslag neemt ook het bewijs van uitoefening van deze bevoegdheid moeten afgeven of achterlaten. Dat kan de opsporingsambtenaar, (hulp)officier van justitie of de rechter-commissaris zijn."

Het komt in de praktijk vaker voor dat een bevoegdheid van de officier van justitie of de rechter-commissaris de facto wordt uitgevoerd door opsporingsambtenaren en de feitelijk bevoegde functionaris op afstand de regie voert.³ In die gevallen zal de betreffende functionaris zelf niet fysiek in staat zijn om een bewijs van ontvangst af te geven of achter te laten. Door in de toelichting op te nemen dat in die gevallen de opsporingsambtenaar ter plaatse een dergelijk bewijs *namens* de betreffende functionaris kan afgeven of achterlaten, wordt duidelijk gemaakt dat de betreffende functionaris ook aan deze verplichting heeft voldaan indien hij ervoor zorgt dat er een bewijs van ontvangst wordt afgegeven.

Het Platform stelt daarom voor aan de geciteerde passage een opmerking met voormelde strekking toe te voegen.

Verder staat op pagina 3 de volgende passage:

"In de huidige opsporingspraktijk is het gebruikelijk dat na de inbeslagneming op een later moment een nauwkeurig beschreven lijst met inbeslaggenomen goederen wordt opgesteld door de opsporing en ter beschikking wordt gesteld aan de beslagene. Doorgaans duurt dit enkele dagen voordat deze lijst bij de opsporing beschikbaar is."

---

¹ Zie ook het huidige art. 94 lid 3 WvSv.

² Op pagina 6 van de concepttoelichting is een vergelijkbare passage opgenomen over de kennisgeving van de uitvoering van een steunbevoegdheid ter inbeslagneming, terwijl uiteindelijk geen inbeslagneming heeft plaatsgevonden. De opmerking van het Platform aangaande deze passage is daarom m.m. van toepassing op de passage op pagina 6.

³ Het komt bijvoorbeeld meer dan eens voor dat een doorzoeking door de officier van justitie of de rechter-commissaris telefonisch wordt gesloten.

Bij inbeslagnemingen door de bijzondere opsporingsdiensten, in ieder geval de FIOD, is het echter juist wel gebruikelijk om de lijst van in beslag genomen voorwerpen en het bewijs van ontvangst direct zo specifiek mogelijk te maken, waardoor het op een later moment opmaken van een (voldoende) nauwkeurige lijst niet meer nodig is. De aanduiding "*is het gebruikelijk*" in de concepttoelichting weerspiegelt daarmee niet zonder meer de staande praktijk, althans niet die bij de bijzondere opsporingsdiensten.

Het Platform stelt daarom voor de zinsnede "*is het gebruikelijk dat na de inbeslagneming op een later moment*" te vervangen door "*wordt, indien nodig, op een later moment*".

Op pagina 5 zijn de volgende passages opgenomen:

"De officier van justitie vordert na zijn beslissing tot uitstel zo spoedig mogelijk een machtiging bij de rechter-commissaris. Zolang de rechter-commissaris nog geen besluit heeft genomen, kan de officier van justitie niet zelfstandig beslissen tot het alsnog afgeven of achterlaten van het bewijs."

en

"Teruggave voordat een machtiging van de rechter-commissaris is gevorderd of verleend, doet geen afbreuk aan de verplichting van de officier van justitie om zo spoedig mogelijk een dergelijke machtiging te vorderen."

Het Platform is van mening dat het verplicht vorderen van een machtiging om het uitstel te bekrachtigen in bepaalde gevallen geen meerwaarde heeft, maar daarentegen wel een administratieve lastenverzwaring met zich meebrengt.

Het is immers mogelijk dat voorwerpen, nadat zij in beslag genomen zijn, kort daarna toch weer zijn teruggegeven aan beslagene, of dat de officier kort na het moment van het geven van het bevel tot uitstel alsnog besluit tot het (laten) afgeven van een bewijs van ontvangst omdat er geen dringende reden meer bestaat voor dat uitstel. Zelfs in het geval dat de rechter-commissaris uiteindelijk beslist dat het uitstel van afgifte van een bewijs van ontvangst niet had mogen worden bevolen en de gevorderde machtiging dus niet verleent, is de beslagene immers al op de hoogte gekomen van het feit dat een voorwerp onder hem in beslag is genomen.

Of het aanvankelijke uitstel van de afgifte van een bewijs van ontvangst enig nadeel voor de verdachte heeft opgeleverd, zal dan bovendien een vraag zijn die pas door de zittingsrechter zal worden beoordeeld. Een vastlegging van de gang van zaken door de officier van justitie of de opsporingsambtenaar zal dan in voorkomende gevallen voor de zittingsrechter voldoende zijn om daarover een oordeel te geven en daaraan zo nodig consequenties te verbinden.

Het Platform stelt daarom voor in de toelichting te verduidelijken dat een machtiging van de rechter-commissaris niet meer hoeft te worden afgewacht indien de officier van justitie, na een aanvankelijk uitstel van afgifte van een bewijs van ontvangst, alsnog besluit tot het teruggeven van het in beslag genomen voorwerp aan beslagene, of tot het afgeven van een bewijs van ontvangst van in beslag genomen voorwerpen aan de beslagene.

Tevens is het Platform van mening dat in voorkomende gevallen het uitstel van de afgifte van een bewijs van ontvangst ook zou moeten kunnen worden bevolen door een hulpofficier van justitie.

Het Platform Bijzondere Opsporingsdiensten is het samenwerkingsverband van de vier bijzondere opsporingsdiensten (FIOD, ILT/IOD, ISZW-DO, NVWA-IOD), het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie, de Dienst Landelijke Recherche van de Nationale Politie, de Koninklijke Marechaussee en de Rijksrecherche. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid is hierbij aangesloten.

Deze situatie zou zich bijvoorbeeld kunnen voordoen wanneer bij onderzoek van reizigersbagage op Schiphol verdovende middelen worden aangetroffen die vervolgens in beslag worden genomen en vervangen door onschuldige stoffen, om vervolgens onderzoek te verrichten naar de betreffende reiziger en de eindbestemming van die verdovende middelen. Op dergelijke momenten zal niet altijd een officier van justitie beschikbaar zijn om een bevel te geven tot uitstel van de afgifte van een bewijs van ontvangst.

Videoconferentie

In Boek 2 worden enkele bepalingen toegevoegd die het mogelijk maken om personen te horen, verhoren of ondervragen en om een verhoor of zitting bij te wonen door middel van een videoconferentie. Naast de in de toelichting genoemde redenen die de invoering van deze bepalingen onderbouwen, past dit voorstel goed bij het doel om het gemoderniseerde Wetboek van Strafvordering toekomstbestendig te maken.

Het Platform ziet in de mogelijkheid van videoconferentie een meerwaarde en ondersteunt daarom dit voorstel.

